

בלדזב (Blesen בגרמנית) הוא קהילה כפרית על חופו המערבי של נהר האודר, המצויה 22 קילומטר צפונית מערבית למיינדזיז'ץ' (מזריץ') בלדזב קיבלה מעמד של עיר לפי חוקי מגדבורג בשנת 1458. הייתה זו העיר המערבית ביותר של ממלכת פולין. לאחר חלוקת פולין השנייה (1739) נמצאה בגבולות פרוסיה. שבה לגבולות פולין בשנת 1945.

תולדות יהודי בלדזב נחקרו מעט. היה זה צבור לא גדול, שהחשיבות הכלכלית שלו הייתה מועטה. העיירה, שנמצאה בבעלות מנזר הציסטרים, הייתה בתחומי פעולתו של הצו *de non tolerandis iudaeis* (היעדר הסכמה להתיישבות היהודית). הצו בוטל בידי שלטונות פרוסיה לאחר חלוקת פולין השנייה. התנאים להתיישבות היהודית במקום הותוו בידי צו מלך פרוסיה מ-1793, שהורה ליהודים להתיישב בתוך הערים.

ראשיתה של הקהילה היהודית בבלדזב מגיעה מ-12 משפחות שהגיעו מטשמשן ו-9 משפחות מגורונסק. תמורת ההסכמה להתיישבותם, שילמו היהודים מס בגובה 3 טאלרים בשנה לאיש. בתחילה היהודים שכרו בתים וחללי מגורים. הם התיישבו ברחוב גוז'ובסקה (רח' קושצ'יושקי דהיום), סולנצ'ינסקה (שקולנה דהיום), קלאשטורנה (ספורטובה דהיום) ובכיכר השוק. ב-1805 ביצעו את עיסקת רכישת הנדל"ן הראשונה.

למרות שהקהילה הייתה קטנה, כבר בתחילת שנות ה-30 של המאה התשע-עשרה היו בעלותה בית כנסת ובית ספר, שהוקמו על חלקת בניה ברחוב גוז'ובסקה 13 (כיום – קושצ'יושקי 14). בעניין בית הכנסת היה ידוע ששטחו היה 212 מ"ר, והכניסה אליו הייתה צדדית – בין הבתים. בשנת 1843 באותו המגרש הוקם המקווה.

עד למחצית המאה התשע-עשרה מספרם של יהודי בלדזב גדל בהתמדה. בשנת 1843 מספר היהודים בעיירה הגיע לשיא – 122 נפשות. בשנת 1850 והלאה חלה הגירה אל הערים הגדולות בגרמניה. ב-1884 פורקה הקהילה הרשמית. בית הכנסת שעמד ללא שימוש נמכר ב-1923, והוא פורק מיד לאחר מכן.

בתום מלחמת העולם הראשונה בבלדזב התגוררו כבר שתי משפחות יהודיות בלבד, שמם היה גראו ודוסמאר. בבעלותה של משפחת דוסמאר היה בית ברחוב קלאשטורנה 64 (ספורטובה 17 דהיום). דוד דוסמאר מכר את הבית ב-1910 לשוחט מינכברג, תוך שמירה על זכותם להתגורר בקומה א' של הבית עד מותם. בבעלותה של משפחת גוראו היה בית ברחוב קלאשטורנה 14 (רחוב ספורטובה דהיום) בני המשפחה עסקו במסחר בתבואה, ומאוחר יותר במסחר במוצרים קולוניאליים (תה, קפה, ודומיהם). ראש המשפחה האחרון היה זיגפריד גוראו. חקלאי הסביבה כיבדו אותו כפרטנר לעסקים וכחבר.

עם עלייתו של היטלר לשלטון בנעי משפחת גוראו חשו יותר ויותר באווירת האיבה הגוברת מיום ליום. הדבר השפיע על עסקיו של זיגפריד גוראו, שהחל מאמצע שנות ה-30 של המאה העשרים כבר לא הניבו רווחים. בעת "ליל הבדולח" (9-10 בנובמבר 1938) הוא נעצר, ולאחר מכן נכלא בבית המעצר העירוני החדש ברחוב נובה, ושם חלה בדלקת ריאות. הוא נפטר בבית החולים של מנזר היואניטים בסקווירז'ין ב-4 בינואר 1939. הלווייתו הייתה ההלוויה והקבורה היהודית האחרונה בבלנדזב.

בית העלמין היהודי בבלנדזב ממוקם ביער, ברחוב וודנה, במרחק של כ-1,2 קילומטר ממבני העיירה, בקרבת חורבות טחנת הרוח הישנה Hintermühle. בית העלמין משתרע על שטח של 0,1 ההקטר, חלקה בגודל 20x50 מטר. בית העלמין הוקם בשלהי המאה השמונה עשרה ושרד את מלחמת העולם השנייה. בתום המלחמה בית העלמין נחרב. שער הברזל של בית העלמין פורק בתחילה, ונעלם לאחר מכן. חומת בית העלמין פורקה, והלבנים שימשו לבניית תחנת מכבי האש המקומית. מצבות עשויות גרניט נשדדו מבית העלמין, ולאחר מחיקת הכיתובים בשיף שימשו בבתי הקברות הכלליים העכשוויים. שאר המצבות, שנבנו מאבן חול שימשו כחומר בנייה וריצוף של כבישים. בדיקה שנערכה בבית העלמין בשנת 2018 הראתה כי יש בו 25 מצבות, 25 חלקי מצבות וקבר אחד. המצבות עשויות אבן החול ששרדו כוללות כיתובים בעברית ובגרמנית. המצבה העתיקה ביותר מגיעה משנת 1826. הייעור המקורי נשתמר בכ-70 אחוז – 10 עצי אלון בני מאתיים, שני עצי שיטה ו-19 אורנים.

בבית העלמין נשתמרו גבולות ברורים של איזורי קבורה, תיחום, גושים ורחובות קבורה.